

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@5.1.2.e>
Date: Saturday, August 22, 2026, 1:48 PM
To: postbus@eerstekamer.nl
Subject: t.a.v. commissie EZ/KGG. Voorzitter Saskia Kluit, griffier 5.1.2.e 5.1.2.e

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e @5.1.2.e [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte mevrouw Kluit en deheer 5.1.2.e

De optelsom voor een ondernemer eindigt in de min

Ik vraag mij als ondernemer af hoe aantrekkelijk ondernemen nog is anno 2026. Niet door één belasting of één regel, maar door de optelsom. En wie kijkt hier nog naar?

Samen met mijn broer run ik een familiehotel.

Tijdens corona raakten wij de regie over ons eigen bedrijf kwijt. Iedere keer kwam er weer een nieuwe maatregel, een nieuwe beperking of een nieuwe onzekerheid. Ik dacht dat dit tijdelijk was.

Maar Corona verdween, nieuwe regels bleven komen, de kosten bleven stijgen, de verplichtingen werden als maar meer en ieder jaar komt er weer wat bij.

Ik heb daarom alle verplichte lasten vanuit de overheid van ons hotel over 2025 onder elkaar gezet.

€194.000 PER JAAR

€530 PER DAG

Mijn grootste zorg is dat niemand kijkt naar waar die optelsom eindigt. Deze eindigt namelijk niet in de +, maar in de -.

Een paar voorbeelden uit onze praktijk als hotel

Voorbeeld	Wat gebeurt er?	Gevolg
Brandveiligheid	In 2022 gecontroleerd of ons complete nieuwe brandmeldsysteem aan alle eisen voldeed: ja. Nog geen drie jaar later veranderen de eisen.	Opnieuw dik €60.000 investeren. Dat is geen investeren meer, dat is achter de feiten aanlopen.
BTW op logies	BTW omhoog. In 1 ^e halfjaar 2026 lag onze bezettingsgraad 6% lager dan in 2025. In juli en augustus zelf 20% lager	Minder gasten betekent minder omzet voor ons, onze leveranciers én ondernemers in de omgeving. Een gast die niet komt, betaalt helemaal geen btw.
Duurzaamheid	Wij investeren in zonnepanelen, warmtepompen, regenwateropslag, heatpipes en zwembad.	Je investeert volgens het beleid van vandaag en voordat het is terugverdiend, veranderen de regels alweer.
Werkgeverschap	Flexregels, CBS-opgaven, arbo, RI&E en steeds nieuwe verplichtingen.	Je bent ondernemer, HR-manager, arbodienst, administratiekantoor en bijna jurist tegelijk.
Suikertaks, accijnzen en transport	Weer een nieuwe regel of heffing.	Weer extra tijd, geld en administratie. Maar ook voor de gast meer kosten
B&B tegenover hotel	Dezelfde gast, maar niet dezelfde verplichtingen.	Concurrentie gaat dan niet meer over kwaliteit.
Kosten gas, water en elektra stijgen	Dit moeten wij doorbereken aan de gast	Prijzen worden te duur, gast zoekt goedkoper alternatief

Binnen ons hotel kan ik geen beleid maken voor de keuken als ik er niet heb gewerkt en voor de housekeeping niet als ik zelf geen hotelkamer kan schoonmaken.

Waarom vinden we het dan normaal dat ondernemers steeds nieuwe regels krijgen van mensen die zelf nooit ondernemer zijn geweest en zelfs nooit op de “echte werkvloer” hebben gestaan?

Een medewerkster van ons woont in een AZC. Zij wil werken en wij willen haar laten werken, maar zij loopt vast in regelgeving. Of het nu om onze medewerkster gaat of om iemand die van 28 naar 32 of 40 uur wil werken: zorg dat

werken loont. Wie kan werken, moet ook gestimuleerd worden om te werken. Wie niet kan werken, is een ander verhaal, maar voor mensen die niet willen werken zie je dat het systeem niet doet waarvoor het bedoeld is. Werk geeft structuur, eigenwaarde en inkomen.

De werknemer, de werkgever én de overheid worden daar beter van. Waarom is werken dan moeilijker en duurder dan nodig is?

Verantwoordelijkheid werkt twee kanten op

Als ondernemer ben ik terecht verantwoordelijk voor de veiligheid van mijn gasten en medewerkers. Brandveiligheid, BHV, voedselveiligheid, camera's, ontruimingsplannen, RI&E. Als het misgaat, ligt de verantwoordelijkheid bij ons.

Maar waarom geldt die verantwoordelijkheid niet altijd voor iedereen?

Als ik een verkeerde investering doe, betaal ik. Als iets kapotgaat, betaal ik. Als ik structureel boven mijn budget leef, houdt mijn bedrijf op te bestaan. Maar als de overheid een verkeerde beslissing neemt of een budget overschrijdt, wie draagt dan de verantwoordelijkheid? Bij de overheid zien we aanbestedingen en grote projecten steeds opnieuw duurder uitvallen dan begroot. Uiteindelijk wordt ook die rekening betaald met belastinggeld. Iedere euro die de overheid uitgeeft, is eerst door iemand verdiend.

Daarom zou bij iedere nieuwe maatregel eens de volledige optelsom gemaakt moeten worden.

De optelsom van een nieuwe regel	En daarna:
Meer regelgeving + meer beleid + meer uitvoering + meer controles + meer administratie + meer verplichte investeringen + meer kosten = minder ruimte om te ondernemen	Minder ruimte om te ondernemen + minder investeringen + minder groei + minder ondernemers + minder banen = minder belastinginkomsten

Dit is geen ingewikkelde rekensom. Nederland draait op mensen die iedere dag hun bedrijf openen. De bakker, de boer, de winkelier, de transporteur, de bouw, de horeca, de zelfstandige, de multinational en alle medewerkers die daar iedere dag aan het werk zijn.

Voor mij begint bijna alles wat wij onze gasten serveren bij de boer. Als daar de regels veranderen of vergunningen worden ingetrokken, verdwijnt de zekerheid om te investeren. Boeren stoppen of worden kleiner en Nederland wordt afhankelijker van voedsel uit het buitenland. Tel daar het natuurbeleid bij op: de wolf wordt beschermd, schaphouders dragen de risico's en recreanten mijden daardoor de natuur. Minder boeren, minder schaphouders, minder recreanten en uiteindelijk minder gasten voor horeca en recreatie. Dat is ook een voorbeeld van een optelsom.

En dan blijft voor mij één vraag over: als een boer vandaag niet meer kan vertrouwen op een vergunning waarop hij heeft geïnvesteerd, welke ondernemer weet dan zeker dat morgen niet bij hem de volgende brief op de tafel ligt?

Ik vraag om een beleid dat werkt. En ik vraag vooral om beleid eerst in de praktijk te toetsen voordat ondernemers er de rekening van krijgen. Ondernemers zijn niet bang voor hard werken of om risico's te nemen. Maar risico nemen is iets anders dan investeren terwijl de spelregels tijdens de wedstrijd steeds veranderen.

Hoeveel jonge mensen willen over tien of twintig jaar nog ondernemer worden als ondernemen ieder jaar duurder, ingewikkelder en onzekerder wordt? Hoeveel (familie)bedrijven verdwijnen er nog voordat we ons afvragen of we zijn doorgeschoten?

De optelsom van ondernemen	De optelsom van steeds meer regels
Investeren	Meer kosten

+ risico nemen + mensen opleiden + banen creëren + belasting betalen = <u>een sterke economie</u>	+ meer administratie + minder investeringen + minder ondernemers = <u>een zwakkere economie</u>
---	--

En wat blijft er uiteindelijk over? Minder ondernemers.

Nederland kan niet zonder ondernemers. Bedrijven gaan niet kapot door hard werken, maar gaan kapot wanneer de optelsom van regels, kosten en onzekerheid groter wordt dan het ondernemerschap zelf.

De koe lijkt het land uit te moeten en ondertussen lijkt de ondernemer de nieuwe melkkoe van de overheid te worden. De grootste onzekerheid voor de toekomst van een ondernemer zit inmiddels niet meer in zijn eigen kunnen en willen, maar in wat de overheid morgen weer besluit.

De boer krijgt stikstofregels, de transporteur nieuwe kosten, de horeca suikertaks en hogere accijnzen en de werkgever weer nieuwe verplichtingen. Op papier zijn het allemaal losse dossiers. In de praktijk komt het gewoon allemaal bij de ondernemer terecht. Meer kosten, meer administratie en minder ruimte om te ondernemen. De overheid ziet losse regels, maar wij krijgen, zien en voelen de hele rekening.